

شبهات

شبهه‌شناسی | گفتمان‌سازی و پاسخ‌گویی

ماهنامه ویژه پوشش مطالعاتی دانشجویان و طلاب جوان
مرکز مطالعات و پاسخ‌گویی به شبهات (حوزه‌های علمیه)
شماره بیست و پنج | تیرماه ۱۴۰۳

۲۵

منتشر شد

بیرق‌ها و صندوق‌ها

مرحوم آیت‌الله مشکینی در سال ۱۳۸۴، در یکی از خطبه‌های نماز جمعه قم، تحلیل و تشبیه جالبی از حضور پای صندوق رای داشت و گفت: «کسی که پای صندوق‌های رای نیاید، مثل کسی است که برای یاری امام حسین علیه السلام به کربلا نرفت و کسی که رای سفید در صندوق رای بیندازد، مثل کسی است که تیر هوایی وی فایده‌انداخت. کسی هم که رای صحیح به صندوق بیندازد، مثل کسی است که امام حسین علیه السلام را در کربلا یاری نمود.»

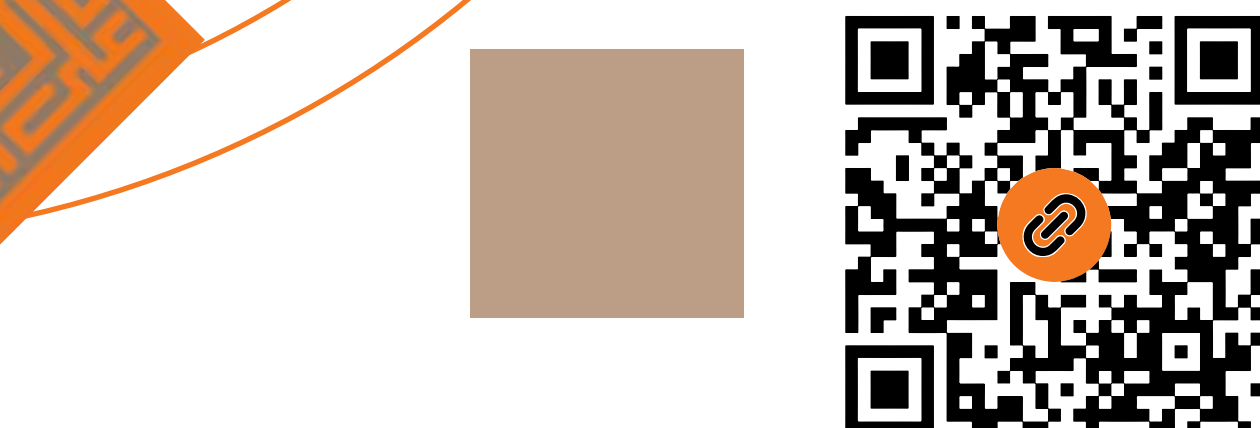
اهمیت این تحلیل و دقت نهفته در آن، زمانی خود را بیشتر نشان می‌دهد که نگاهی به نقش عزاداری سیدالشهدا بر تحولات سیاسی و اجتماعی و چگونگی مواجهه افراد و جریان‌ها با آن، داشته باشیم.

من از علمای شیعه گله دارم

گفت: شما نسبت به خلافت، مشکل دارید. گفتیم: قضیه غدیر و ولایت امیرالمؤمنین علیه السلام را می‌گویید؟ گفت: من غدیر را قبول دارم؛ فرمایش پیامبر هم که فرمود: «من کنت مولاه» را هم قبول دارم؛ اما ولی، به معنای دوستی است؛ نه جانشینی. پیامبر دستور داد که دوست علی باشید. بلافاصله کتاب صحیح مسلم را باز کردم. در کتاب صحیح مسلم، گفت وگویی بین امیرالمؤمنین علیه السلام، عباس و عمر، روایت شده است که راوی آن، خلیفه دوم است: «قَالَ فَلَمَّا تَوَفَّى رَسُولُ اللَّهِ، قَالَ أَبُو بَكْرٍ أَنَا وَلِيُّ رَسُولِ اللَّهِ؛ می‌گوید: وقتی پیامبر رحلت کرد، ابوبکر گفت: من ولی پیامبر

حق ندارید برای پنجاه سال بعد ما تعیین تکلیف کنید

بعد از پیروزی انقلاب اسلامی، نظام سلطنتی، ملغی شده، با انتخاب خود مردم، نظام مردمی بر مبنای اسلام، جایگزین آن شد و نظام جمهوری اسلامی شکل گرفت. همچنین مردم، چه در همه‌پرسی قانون اساسی ۵۸ و چه در همه‌پرسی بازنگاری قانون اساسی ۶۸، شرکت کردند و تعیین سرنوشت خودشان دخالت کردند. همچنین مردم، در هر نسلی، برای تعیین نمایندگان مجلس و ریاست‌جمهور، پای صندوق‌های رای، حضور پیدا کرده، به طور قانونی، در تعیین سرنوشت سیاسی‌شان مشارکت می‌کنند. بنابراین، همان طور که حضرت امام در بیانات بهشت زهرا در سال ۵۷، مسئله تعیین سرنوشت سیاسی هر نسلی توسط خودش را مطرح کرد، با نهادینه کردن نظام جمهوری اسلامی، به آن تحقق عملی بخشید.

در بیانات امام خمینی، مکتبی بودن، به عنوان اولین و مهم‌ترین خصوصیت لازم برای رئیس‌جمهور، بیان شده است. مکتب، یعنی یک نظام فکری راه‌گشای روزآمد که می‌تواند تمامی ابعاد مختلف فردی، اجتماعی، سیاسی و... را داشته باشد. در نگاه امام خمینی، مکتبی بودن و اعتقاد راسخ و عملی به دین اسلام و تشیع، از اهمیت بالایی برخوردار است و می‌بینیم که ایشان، برای شهیدرجایی، از وصف «رئیس‌جمهور مکتبی» استفاده کرده است. مردمی بودن نیز یکی از دو ستون اصلی نظام است که اصل بودن آن، از عنوان نظام «جمهوری اسلامی» برگرفته می‌شود. با پیروزی انقلاب، دو نگاه نادرست در مورد عنوان حاکمیت مطرح بود که یک جریان، غلبه «جمهوریت» و دیگری، غلبه «اسلامیت» نظام را خواهان بودند؛ ولی از منظر امام، این دو، به هم پیوسته و جدایی‌ناپذیر هستند.

من یک رئیس‌جمهور مکتبی‌ام

رئیس‌جمهور تراز در مکتب امام خمینی

چه لزومی دارد پوشش شرعی مراعات شود

وقتی بسیاری از سران صهیونیسم و کفر جهانی، صریحاً اعلام می‌کنند که باید چادر و روسری زنان را کنار زد و آرایش و اختلاط را رواج داد و به زنان القا کرد که حجاب، مانع آزادی و فعالیت‌های اجتماعی، اقتصادی و سیاسی شماسست، هرگونه اشکال فکری و رفتار هم‌سو با دشمنان، کمک به اهداف آنان و نابودی اسلام، غیرت، حیا و اخلاق است. بنابراین، نباید ساده‌انگارانه مسئله پوشش را به یک پرسش دینی در ذهن برخی زنان یا انتخاب یک رفتار ساده اجتماعی، تنزل داد. مردم همه کشورهای اسلامی، باید هوشیار باشند تا ناخواسته به تحقق اهداف شوم دشمنان خود کمک نکنند.

رئیس‌سی‌عزیز...

پرسش: دولت‌آیت‌الله رئیسی، چه ویژگی‌هایی داشت که تمجید ویژه رهبر انقلاب را در این مدت به همراه داشت؟
بزرگ‌ترین خدمتی که رئیسی عزیز و دولت او برای کشور و مردم انجام دادند، زنده کردن امید و اعتماد در مردم بود. مردمی که در سایه عملکرد ضعیف دولت قبل و زیر بار فشار مشکلات، ناامید شده، به اعتماد آنان، آسیب وارد شده بود، با تلاش‌های دولت و حضور آنان در کنار مردم، بارقه امید در دل آنها زنده شد و اعتماد آنها به نظام، ترمیم گردید.
«به نظر من، مهم‌ترین توفیق این دولت، زنده کردن امید و اعتماد در مردم است؛ این بزرگ‌ترین توفیق شماسست. مجموع عملکرد دولت، چه شخص رئیس‌جمهور محترم، چه مسئولین در بخش‌های مختلف، به مردم، این احساس را داد که دولت، وسط میدان است؛ مشغول کار است؛ دارد تلاش می‌کند و برای آنها خدمت می‌کند؛ می‌خواهد خدمت‌رسانی بکند. این، امید و اعتماد مردم را تا حدود زیادی احیا کرد... این به نظر من، بزرگ‌ترین توفیق شماسست.»

شرکت در انتخابات، فایده‌ ندارد!

شبهه: انتخابات در ایران، نه واقعی است و نه اثر مثبتی دارد. بیکاری، فقر، تورم و فساد، بی‌داد می‌کند. در این ۴۵ سال، انتخابات‌های متعددی برگزار شده، اما هیچ اثر مثبتی بر زندگی مردم نداشته است. بنابراین، احتمالاً تحریم انتخابات، اثر بهتری بر معیشت مردم خواهد داشت.

وجود بیکاری، فقر، تورم و به عبارت دیگر، شرایط بد معیشتی، در کشور ما قابل انکار نیست. فارغ از اینکه زمینه‌ها و علل این مشکلات چیست، باید دید که آیا راه حل مشکلات، عدم مشارکت سیاسی و تحریم انتخابات است؟ عدم مشارکت سیاسی، فقط ممکن است برای براندازی نظام، کارایی داشته باشد؛ نه برای حل مشکلات! هرچند مردم به برخی از ناکارآمدی‌ها، بی‌عدالتی‌ها، تبعیض‌ها و فسادها، اعتراض دارند و اعتراضشان هم به حق است، اما تگرش بی‌فایده بودن یا تحریم انتخابات، هرگز به رفع این نابسامانی‌ها کمک نمی‌کند.

عاشورا؛ آنگونه که هست

در رابطه با واقعه عاشورا، نباید یک تحلیل انحصاری داشته باشیم و بگوییم امام فقط برای امر به معروف و نهی از منکر رفت؛ بلکه باید تحلیل ما به واسطه جامع بودن خود امام و قیام او، تحلیل جامع‌گرایانه باشد. این تفسیر، باید جامعیت داشته باشد؛ هم امر به معروف و نهی از منکر در آن دیده شود، هم دعوت به توحید، هم مبارزه با ظلم و هم امور دیگر. لذا شاخص اول تفسیر سازنده، جامع‌گرایانه بودن آن است.

مطلب بالا، برگرفته از کتاب «تفسیرهای عاشورا» است که عناوین بخش‌های آن، عبارتند از:

- شاخصه‌ها، مولفه‌ها و ملاحظات هرمنوتیکی تفسیر جامع نگر حادثه عاشورا
  - بررسی تاریخی زمینه‌ها و عوامل تحول در تفسیرهای عاشورایی
  - بررسی، نقد و آسیب‌شناسی تفسیر عرفانی عاشورا
  - بررسی، نقد و آسیب‌شناسی تفسیر سیاسی حادثه عاشورا
- این کتاب، به کوشش احمد رضا درشتی در ۱۳۹ صفحه، از سوی مرکز مطالعات و پاسخ‌گویی به شبهات حوزه‌های علمیه منتشر شده است.

